สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perception Index: CPI 2022)

กราบเรียน/เรียน รอง - นรม., รัฐ - นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๘ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ ปป ๐๐๒๘/๑๒๗ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) เกี่ยวกับรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ ดังนี้

๑. รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perception Index: CPI 2022)

๒. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ รับทราบตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์

(นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๔๒ (กานต์พิชชา), ๑๕๓๓ (ปภัสรา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th (ke 07-02-66)

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม, องค์กรอิสระ : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

สลค. (eMail)
ส่ง : กสค.
รับที่ : ธ1717/66
9 ก.พ. 2566 เวลา 10.00 น.

ที่ ปป ๐๐๒๘/๑๒๗

สำนักงาน ป.ป.ท.
อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ด่วนที่สุด ที่ ปป ๐๐๒๘/๑๑๐ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
๒. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/ ๒๐๖๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
๓. รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022)

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ในฐานะเป็นผู้กำกับการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ท. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. <u>เรื่องเดิม</u>

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้เสนอและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๑.๑.๒ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยมี ๑๘๐ ประเทศได้รับการประเมิน ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งการประเมิน ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่ได้รับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศ Denmark ได้รับคะแนนสูงที่สุด ๙๐ คะแนน **ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑**

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี...

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

การประเมินคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นการประเมินการรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์ด้านการทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการประเมินทั่วโลกจะใช้แหล่งการประเมินจำนวน ๑๓ แหล่งการประเมิน สำหรับประเทศไทยใช้แหล่งการประเมินจำนวน ๙ แหล่ง ทั้งนี้ ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ มีระดับคะแนนสูงสุด ๓๘ คะแนน และคะแนนต่ำสุด ๓๕ คะแนน โดยในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ปัจจุบัน คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยอยู่ที่ ๓๖.๒๗ คะแนน สำนักงาน ป.ป.ท. ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ซึ่งได้รวบรวมข้อเสนอแนะหรือแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามประเด็นข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ และกำหนดให้มีแผนการขับเคลื่อนการดำเนินการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะสั้น (กรอบทิศทางการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕) และระยะยาว (กรอบทิศทางการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) อีกทั้งยังได้กำหนดโครงการสำคัญเร่งด่วนเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและวางแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะต่อไป จากการดำเนินการดังกล่าวในเบื้องต้น พบว่า ข้อเสนอแนะ/แผนงานเพื่อการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยที่ปรากฏในปัจจุบัน มีความซ้ำซ้อน รวมถึงในบางประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแหล่งการประเมินได้มีการวิเคราะห์ทิศทาง หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่อาจจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตได้ ดังนั้น อนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จึงดำเนินการประมวล วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา จัดแบ่งกลุ่มตามแหล่งข้อมูลเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่

<u>กลุ่มที่ ๑</u> ด้านการป้องกันการติดสินบน

<u>กลุ่มที่ ๒</u> ด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

<u>กลุ่มที่ ๓</u> ด้านการใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า

<u>กลุ่มที่ ๔</u> ด้านประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนให้ครอบคลุมทุกแหล่งที่ประเทศไทยได้รับการประเมิน และจะดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้แผนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒. <u>เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี</u>

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง) ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและ

ประพฤติมิชอบ โดยกำหนดเป้าหมายให้ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน โดยปัจจุบันประเทศไทยยังคงประสบปัญหาการทุจริต สะท้อนได้จากผลสำรวจดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเทศไทยมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ๓๖ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ ของโลก จากจำนวน ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนพบว่าประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๔ จาก ๙ ประเทศที่ได้รับการประเมิน โดยพบว่าปัญหาการทุจริตที่สำคัญที่ทำให้คะแนนของประเทศไทยลดลงหรือไม่เพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ การติดสินบนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ การเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนหรือบริษัทขนาดใหญ่ การแทรกแซงการดำเนินธุรกิจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการขาดความชัดเจนและความต่อเนื่องในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจ และดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเด็นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความจำเป็นในการเร่งพัฒนาคนทุกกลุ่มในสังคมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และพัฒนาระบบเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนั้น ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันดำเนินการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตของประเทศ จึงต้องเสนอรายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI ๒๐๒๒) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓. <u>ความเร่งด่วนของเรื่อง</u>

ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นประเด็นสำคัญทางยุทธศาสตร์ของประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการกำหนดให้ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตเป็นเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนในระดับต่าง ๆ นอกจากนั้น คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ยังมีความสำคัญในบริบทของภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยในสายตานานาชาติ เนื่องจากคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) จะสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยจะเป็นหนึ่งตัวแปรสำคัญที่กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจ ความเชื่อมั่นในการลงทุน โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยต้นทุน หรือความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตสูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี และสร้างความเชื่อมั่นดึงดูดให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

๔. <u>สาระสำคัญ</u>

๔.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งการประเมิน ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่ได้รับการประเมินมีระดับคะแนนต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ซึ่งประเทศที่ได้รับคะแนนสูงที่สุด ๑๐ อันดับแรก คือ Denmark มีคะแนน ๙๐ คะแนน Finland (๘๗ คะแนน) New Zealand (๘๗ คะแนน) Norway (๘๔ คะแนน) Singapore (๘๓ คะแนน) Sweden (๘๓ คะแนน) Switzerland (๘๒ คะแนน) Netherlands (๘๐ คะแนน) Germany (๗๙ คะแนน) และ Ireland (๗๗ คะแนน) สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ South Sudan (๑๓ คะแนน) Syria (๑๓ คะแนน) และ Somalia (๑๒ คะแนน)

๔.๒ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และการจัดอันดับของประเทศอาเซียน อยู่ในอันดับที่ ๔ รองจาก ๑) Singapore ๘๓ คะแนน ๒) Malaysia ๔๗ คะแนน และ ๓) Vietnam ๔๒ คะแนน ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๑๐

๔.๓ ภาพรวม...

๔.๓ ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีคะแนนเพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวน ๔๙ ประเทศ ขณะที่ประเทศที่มีคะแนนลดลงมีจำนวน ๗๓ ประเทศ และมีประเทศที่คะแนนเท่าเดิม ๕๘ ประเทศ สะท้อนว่าการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในสายตานานาชาติในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดีขึ้นกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และเมื่อเทียบคะแนนรวมจากแต่ละแหล่งประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้คะแนนเพิ่มขึ้นถึง ๕ คะแนน

๔.๔ คะแนนของประเทศอาเซียนลดลงอย่างมากในหลายประเทศ ได้แก่ Indonesia (ลดลง ๔ คะแนน) Myanmar (ลดลง ๕ คะแนน) Malaysia (ลดลง ๑ คะแนน) และ Singapore (ลดลง ๒ คะแนน) ซึ่งสะท้อนถึงระดับความโปร่งใสที่ลดลงของกลุ่มประเทศเหล่านี้ ขณะเดียวกันประเทศที่เคยได้คะแนนระดับน้อยในช่วงปีที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กลับมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ Thailand (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) Laos (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) Cambodia (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) และ Vietnam (เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน) โดยเฉพาะ Vietnam ถือเป็นประเทศที่น่าจับตา เพราะในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา คะแนนสูงขึ้นอย่างมาก (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ ๔๒ คะแนน) ซึ่งถือว่าเป็นช่วงคะแนนที่ก้าวกระโดดเมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ

๔.๕ สาเหตุสำคัญของคะแนน CPI ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ

๔.๕.๑ มีคะแนนเพิ่มขึ้นในแหล่งการประเมิน ๒ แหล่งที่เกี่ยวข้องกับประเด็นกลุ่มคำถามด้านการติดสินบน คือ IMD (เพิ่มขึ้น ๔ คะแนน) และ WEF (เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน) ซึ่งพบว่าคะแนนของทั้งสองแหล่ง ที่เพิ่มสูงขึ้นอยู่ในระดับคะแนนที่ประเทศไทยเคยได้รับในช่วงก่อน โดย IMD มีคะแนนเทียบได้กับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นคะแนนที่ประเทศไทยได้สูงเป็นอันดับ ๓ ของแหล่งการประเมินนี้ สำหรับ WEF คะแนนในปีนี้เป็นคะแนนที่ประเทศไทยได้รับการประเมินดีที่สุด นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการพัฒนาระบบการบริหารงานภาครัฐผ่านอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมากขึ้น เป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ประชาชนสามารถติดต่อรับบริการภาครัฐได้อย่างสะดวก และมีการเปิดเผยข้อมูลของรัฐให้ประชาชนเข้าถึงได้มากขึ้น

๔.๕.๒ มีคะแนนลดลงในแหล่งการประเมิน ๒ แหล่ง คือ WJP (ลดลง ๑ คะแนน) และ PERC (ลดลง ๑ คะแนน) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กระบวนการนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ทหาร ตำรวจ และเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินการต่อต้านการทุจริต ในช่วงที่ผ่านมาอาจมีประเด็นสำคัญอันเป็นที่น่าสนใจของสังคม ในเรื่องการใช้อำนาจตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ดังนั้นจึงควรมีการเร่งรัดกระบวนการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และเปิดเผยความคืบหน้าการดำเนินการในประเด็นสำคัญให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมอันมีผลต่อคะแนนใน ๒ แหล่งการประเมินนี้ในปีถัดไป

๔.๕.๓ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน คะแนนของประเทศไทยมีคะแนนมากกว่าค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน จำนวน ๒ แหล่งการประเมิน คือ BF(TI) และ WEF คะแนนของประเทศไทยที่มีค่าคะแนนเท่ากับค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ถูกประเมิน มีจำนวน ๒ แหล่ง คือ EIU และ GI และคะแนนของประเทศไทยที่มีค่าน้อยกว่าค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ถูกประเมิน มีจำนวน ๕ แหล่ง คือ IMD PERC PRS V-DEM และ WJP

๔.๖ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะสำคัญ จำนวน ๔ ประเด็น คือ

๔.๖.๑ ส่งเสริมการตรวจสอบการถ่วงดุล และสนับสนุนการแบ่งอำนาจ หน่วยงานต่อต้านการทุจริต และหน่วยงานตรวจสอบ ต้องมีทรัพยากรที่พอเพียง และเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ รัฐบาลควรมีมาตรการควบคุมหน่วยงานที่เข้มงวดขึ้น เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ด้านการป้องกันการทุจริต และการรักษาความมั่นคงของประเทศ

๔.๖.๒ ประชาชนทุกคนต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญ ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ หมายรวมถึงข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ และทรัพยากรภาครัฐ โดยต้องมีแนวปฏิบัติ ที่เข้มงวด และชัดเจน ในการเปิดเผยข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน ซึ่งรวมถึงข้อมูลของหน่วยงานด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตด้วย

๔.๖.๓ ควบคุมผู้มีอิทธิพล ผู้มีอำนาจ โดยควบคุมการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง และส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นโยบายและทรัพยากรสาธารณะควรถูกกำหนดขึ้น ด้วยความยุติธรรม และผ่านกระบวนการให้ความเห็นชอบจากสาธารณะ ออกมาตรการสำคัญ ๆ เช่น การจัดตั้งระบบ เพื่อป้องกัน การวิ่งเต้น การฮั้วประมูล การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ประชาชนสามารถตรวจสอบการเอื้อประโยชน์ ให้พวกพ้องได้และบังคับใช้กฎหมายด้านการขัดกันของผลประโยชน์ที่เข้มงวด

๔.๖.๔ การปราบปรามการทุจริตข้ามชาติ ประเทศที่มีคะแนนสูงสุดจำเป็นต้องมี การควบคุมความลับขององค์กร การติดสินบนต่างชาติ และการกระทำผิดที่มีผู้สนับสนุนจากวิชาชีพเฉพาะ เช่น นายธนาคาร นักกฎหมาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ก็จำเป็นต้องมีการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการตรวจสอบ ติดตาม ยึดทรัพย์และส่งทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายคืนให้กับผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. <u>กรอบแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต</u>

จากการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) พบข้อมูลที่มีนัยสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตที่ต้องเร่งรัดการดำเนินการ โดยเห็นควรมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ เร่งรัดการดำเนินการกำหนดแผนปฏิบัติการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ด้วยการขับเคลื่อนงานจำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการป้องกันการติดสินบน ๒) ด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ๓) ด้านการใช้งบประมาณและ ทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า และ ๔) ด้านประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำแผนฯ ของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้าน การทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในการขับเคลื่อนคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น และสอดคล้องตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๕.๒ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วน ตระหนักและประสานความร่วมมือ บูรณาการ การทำงานร่วมกันทั้งองคาพยพ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงานให้เกิด ความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ

๕.๓ ส่งเสริมให้ภาคเอกชน กลุ่มธุรกิจ นักลงทุน ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สร้างมาตรฐาน ความถูกต้องที่มีธรรมาภิบาลในการประกอบธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยร่วมกันต่อต้านการทุจริตติดสินบนทุกรูปแบบ

๕.๔ ดำเนินการเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการภายในของหน่วยงาน ที่จะป้องกันและ ลดโอกาสการทุจริต

๖. ข้อเสนอ...

๖. <u>ข้อเสนอของส่วนราชการ</u>

๖.๑ รับทราบรายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖.๒ รับทราบกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิวิศาล เกษมศุข)
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

กองนวัตกรรมและความโปร่งใสในภาครัฐ
โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ ต่อ ๑๕๑๒ , ๑๕๑๔
E-mail : cpipacc@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

ปรัสรา

(นางสาวปรัสรา เกิงโลกา)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
21 , 02 , 66

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงาน ป.ป.ท. กองนวัตกรรมและความโปร่งใสในภาครัฐ โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ ต่อ ๑๕๑๒

ที่ ปป ๐๐๒๘/ ๑๑๐ **วันที่** ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022)

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

- 6 ก.พ. 2566

๑. เรื่องเดิม

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้เสนอและมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งการประเมิน ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีระดับคะแนนต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ซึ่งประเทศที่ได้รับคะแนนสูงที่สุด ๑๐ อันดับแรก คือ Denmark มีคะแนน ๙๐ คะแนน Finland (๘๗ คะแนน) New Zealand (๘๗ คะแนน) Norway (๘๔ คะแนน) Singapore (๘๓ คะแนน) Sweden (๘๓ คะแนน) Switzerland (๘๒ คะแนน) Netherlands (๘๐ คะแนน) Germany (๗๙ คะแนน) และ Ireland (๗๗ คะแนน) สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุด คือ South Sudan (๑๓ คะแนน) Syria (๑๓ คะแนน) และ Somalia (๑๒ คะแนน)

๒.๒ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และการจัดอันดับของประเทศอาเซียน อยู่ในอันดับที่ ๔ รองจาก ๑) Singapore ๘๓ คะแนน ๒) Malaysia ๔๗ คะแนน และ ๓) Vietnam ๔๒ คะแนน ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๑๐

๒.๓ ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีคะแนนเพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวน ๔๙ ประเทศ ขณะที่ประเทศที่มีคะแนนลดลงมีจำนวน ๗๓ ประเทศ และมีประเทศที่คะแนนเท่าเดิมมีจำนวน ๕๘ ประเทศ สะท้อนว่าการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในสายตานานาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดีขึ้นกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และเมื่อเทียบคะแนนรวมจากแต่ละแหล่งประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้คะแนนเพิ่มขึ้นถึง ๕ คะแนน

นรม. 828
เข้า 09.14
6 ก.พ.66
ออก 08.30
8 ก.พ.66
รอง นรม.(2) 430
วันที่ 3 ก.ค.66 เวลา 14.59น.

๒.๔ คะแนน...

๒.๔ คะแนนของประเทศอาเซียนลดลงอย่างมากในหลายประเทศ ได้แก่ Indonesia (ลดลง ๔) Myanmar (ลดลง ๕ คะแนน) Malaysia (ลดลง ๑ คะแนน) และ Singapore (ลดลง ๒ คะแนน) ซึ่งสะท้อนถึงระดับความโปร่งใสที่ลดลงของกลุ่มประเทศเหล่านี้ ขณะเดียวกันประเทศที่เคยได้คะแนนระดับน้อยในช่วงปีที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กลับมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ Thailand (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) Laos (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) Cambodia (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) และ Vietnam (เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน) โดยเฉพาะ Vietnam ถือเป็นประเทศที่น่าจับตา เพราะในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา คะแนนสูงขึ้นอย่างมาก (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ ๔๒ คะแนน) ซึ่งถือว่าเป็นช่วงคะแนนที่ก้าวกระโดดเมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ

๒.๕ สาเหตุสำคัญของคะแนน CPI ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ

๒.๕.๑ มีคะแนนเพิ่มขึ้นในแหล่งการประเมิน ๒ แหล่งที่เกี่ยวข้องกับประเด็นกลุ่มคำถามด้านการติดสินบน คือ IMD (เพิ่มขึ้น ๔ คะแนน) และ WEF (เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน) ซึ่งพบว่าคะแนนของทั้งสองแหล่ง ที่เพิ่มสูงขึ้นอยู่ในระดับคะแนนที่ประเทศไทยเคยได้รับในช่วงก่อน โดย IMD มีคะแนนเทียบได้กับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นคะแนนที่ประเทศไทยได้สูงเป็นอันดับ ๓ ของแหล่งการประเมินนี้ สำหรับ WEF คะแนนในปีนี้เป็นคะแนนที่ประเทศไทยได้รับการประเมินดีที่สุด นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประเมิน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการพัฒนาระบบการบริหารงานภาครัฐผ่านอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมากขึ้น เป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ประชาชนสามารถติดต่อรับบริการภาครัฐได้อย่างสะดวก และมีการเปิดเผยข้อมูลของรัฐให้ประชาชนเข้าถึงได้มากขึ้น

๒.๕.๒ มีคะแนนลดลงในแหล่งการประเมิน ๒ แหล่ง คือ WJP (ลดลง ๑ คะแนน) และ PERC (ลดลง ๑ คะแนน) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กระบวนการนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ทหาร ตำรวจ และเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินการต่อต้านการทุจริต ในช่วงที่ผ่านมาอาจมีประเด็นสำคัญอันเป็นที่น่าสนใจของสังคม ในเรื่องการใช้อำนาจตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ดังนั้นจึงควรมีการเร่งรัดกระบวนการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และเปิดเผยความคืบหน้าการดำเนินการในประเด็นสำคัญให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม อันมีผลต่อคะแนนใน ๒ แหล่งการประเมินนี้ในปีถัดไป

๒.๕.๓ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน คะแนนของประเทศไทยมีคะแนนมากกว่าค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน จำนวน ๒ แหล่งการประเมิน คือ BF(TI) และ WEF คะแนนของประเทศไทยที่มีค่าคะแนนเท่ากับค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ถูกประเมิน มีจำนวน ๒ แหล่ง คือ EIU และ GI และคะแนนของประเทศไทยที่มีค่าน้อยกว่าค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ถูกประเมิน มีจำนวน ๕ แหล่ง คือ IMD PERC PRS V-DEM และ WJP

๒.๖ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะสำคัญ จำนวน ๔ ประเด็น คือ

๒.๖.๑ ส่งเสริมการตรวจสอบการถ่วงดุล และสนับสนุนการแบ่งอำนาจ หน่วยงานต่อต้านการทุจริต และหน่วยงานตรวจสอบ ต้องมีทรัพยากรที่พอเพียง และเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ รัฐบาลควรมีมาตรการควบคุมหน่วยงานที่เข้มงวดขึ้น เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ด้านการป้องกันการทุจริต และการรักษาความมั่นคงของประเทศ

๒.๖.๒ ประชาชนทุกคนต้องสามารถ เข้าถึงข้อมูลที่สำคัญ ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้หมายรวมถึงข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ และทรัพยากรภาครัฐ โดยต้องมีแนวปฏิบัติที่เข้มงวด และชัดเจนในการเปิดเผยข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน ซึ่งรวมถึงข้อมูลของหน่วยงานด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตด้วย

๒.๖.๓ ควบคุม...

๒.๖.๓ ควบคุมผู้มีอิทธิพล ผู้มีอำนาจ โดยควบคุมการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง และส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นโยบายและทรัพยากรสาธารณะควรถูกกำหนดขึ้น ด้วยความยุติธรรมและผ่านกระบวนการให้ความเห็นชอบจากสาธารณะ ออกมาตรการสำคัญ ๆ เช่น การจัดตั้งระบบเพื่อป้องกันการวิ่งเต้น การฮั้วประมูล การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ประชาชนสามารถตรวจสอบการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องได้และบังคับใช้กฎหมายด้านการขัดกันของผลประโยชน์ที่เข้มงวด

๒.๖.๔ การปราบปรามการทุจริตข้ามชาติ ประเทศที่มีคะแนนสูงสุดจำเป็นต้องมีการควบคุมความลับขององค์กร การติดสินบนต่างชาติ และการกระทำผิดที่มีผู้สนับสนุนจากวิชาชีพเฉพาะ เช่น นายธนาคาร นักกฎหมาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ก็จำเป็นต้องมีการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการตรวจสอบ ติดตาม ยึดทรัพย์และส่งทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายคืนให้กับผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ข้อพิจารณา

จากการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) พบข้อมูลที่มีนัยสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ต้องเร่งรัดการดำเนินการ โดยเห็นควรมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ เร่งรัดการดำเนินการกำหนดแผนปฏิบัติการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ด้วยการขับเคลื่อนงานจำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการป้องกันการติดสินบน ๒) ด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ๓) ด้านการใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า และ ๔) ด้านประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำแผนฯ ของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในการขับเคลื่อนคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้นและสอดคล้องตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๒ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วน ตระหนักและประสานความร่วมมือ บูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งองคาพยพ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงานให้เกิดความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ

๓.๓ ส่งเสริมให้ภาคเอกชน กลุ่มธุรกิจ นักลงทุน ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สร้างมาตรฐานความถูกต้องที่มีธรรมาภิบาลในการประกอบธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยร่วมกันต่อต้านการทุจริตติดสินบนทุกรูปแบบ

๓.๔ ดำเนินการเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการภายในของหน่วยงาน ที่จะป้องกันและลดโอกาสการทุจริต

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

ทราบ

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี
ก.พ. ๖๖

(นายภูมิวิศาล เกษมศุข)
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

กราบเรียน นรม. เพื่อโปรด .....ทราบ.....

ธชน.
ก.พ. ๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๒)/๒๐๖๖ **วันที่** ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ได้เสนอเรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี

รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(Corruption Perceptions Index : CPI 2022)

.....

๑. ผลการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งการประเมิน ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีระดับคะแนนต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ซึ่งประเทศที่ได้รับคะแนนสูงที่สุด ๑๐ อันดับแรก คือ Denmark มีคะแนน ๙๐ คะแนน Finland (๘๗ คะแนน) New Zealand (๘๗ คะแนน) Norway (๘๔ คะแนน) Singapore (๘๓ คะแนน) Sweden (๘๓ คะแนน) Switzerland (๘๒ คะแนน) Netherlands (๘๐ คะแนน) Germany (๗๙ คะแนน) และ Ireland (๗๗ คะแนน) สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ South Sudan (๑๓ คะแนน) Syria (๑๓ คะแนน) และ Somalia (๑๒ คะแนน)

๑.๒ คะแนนของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าได้รับการประเมิน ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๑๐

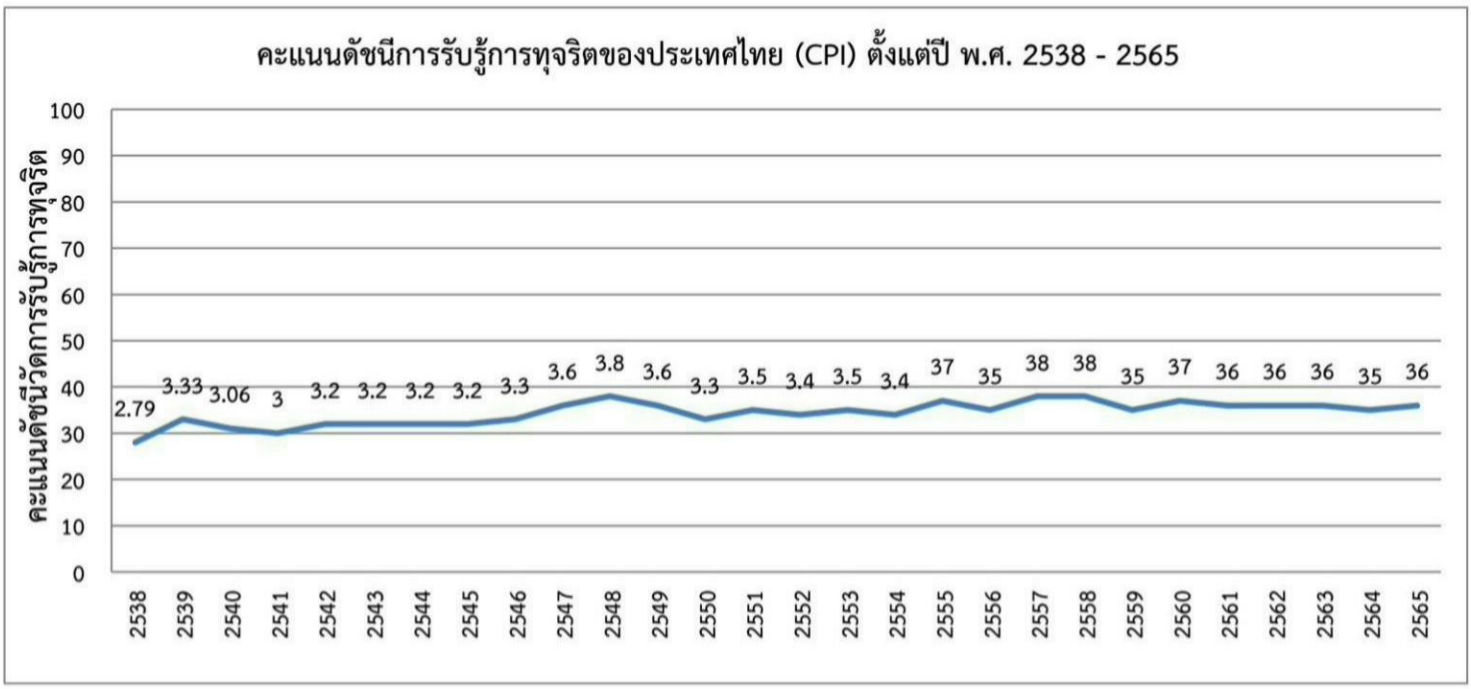

๒. ผลคะแนนจากแต่ละแหล่งดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปีนี้ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ใช้แหล่งการประเมินทั้งหมด ๑๓ แหล่งการประเมิน ซึ่งประเทศไทยได้รับการประเมินจาก ๙ แหล่งการประเมิน ดังนี้

๑. World Economic Forum Executive Opinion Survey 2021 : WEF
๒. IMD World Competitiveness Yearbook 2022 : IMD
๓. The PRS Group International Country Risk Guide 2022 : PRS
๔. Global Insights Business Conditions and Risk Indicators 2021 : GI
๕. Bertelsmann Stiftung Transformation Index 2022 : BF (TI)
๖. World Justice Project Rule of Law Index 2021 : WJP
๗. Economist Intelligence Unit Country Risk Service 2022 : EIU
๘. Political and Economic Risk Consultancy 2022 : PERC
๙. Varieties of Democracy Project 2022 : V-DEM

ทั้งนี้ ข้อคำถามในแต่ละแหล่งข้อมูลยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งคะแนนในแต่ละแหล่งการประเมินของประเทศไทยที่ผ่านมา ปรากฏตามตารางเปรียบเทียบผลอันดับคะแนนของประเทศไทยย้อนหลัง ๕ ปี

ตารางเปรียบเทียบผลคะแนนของประเทศไทยปัจจุบันกับย้อนหลัง ๕ ปี

ความเปลี่ยนแปลง	แหล่งข้อมูล	คะแนน						กลุ่มเป้าหมาย
		๒๐๑๗/๒๕๖๐	๒๐๑๘/๒๕๖๑	๒๐๑๙/๒๕๖๒	๒๐๒๐/๒๕๖๓	๒๐๒๑/๒๕๖๔	๒๐๒๒/๒๕๖๕	
เพิ่มขึ้น (+๔)	IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey : IMD การให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงมีอยู่หรือไม่	๔๓	๔๑	๔๕	๔๑	๓๙	๔๓	นักธุรกิจทั่วโลก ๔,๓๐๐ คน
เพิ่มขึ้น (+๓)	World Economic Forum Executive Opinion Survey : WEF การจ่ายเงินสินบนเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออก การเข้าถึงสาธารณูปโภคการประเมินภาษีประจำปี การได้รับสัมปทาน การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม และการนำเงินงบประมาณภาครัฐไปให้กับบริษัทบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดๆ เพื่อการคอร์รัปชัน	๔๒	๔๒	๔๓	๔๓	๔๒	๔๕	นักธุรกิจในประเทศ
ลดลง (-๑)	Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence : PERC	๔๑	๓๗	๓๘	๓๘	๓๖	๓๕	นักธุรกิจต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศ

ความเปลี่ยนแปลง	แหล่งข้อมูล	คะแนน						กลุ่มเป้าหมาย
		๒๐๑๗/๒๕๖๐	๒๐๑๘/๒๕๖๑	๒๐๑๙/๒๕๖๒	๒๐๒๐/๒๕๖๓	๒๐๒๑/๒๕๖๔	๒๐๒๒/๒๕๖๕	
	คุณให้คะแนนการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณอาศัย/ทำงานอยู่เท่าใด							
ลดลง (-๑)	World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey : WJP การใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนของข้าราชการเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายทหาร และตำรวจ	๔๐	๔๐	๓๘	๓๘	๓๕	๓๔	ผู้เชี่ยวชาญ
เท่าเดิม	Global Insight Country Risk Ratings : GI ความเสี่ยงด้านทางธุรกิจ การติดสินบนเจ้าหน้าที่และการออกนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจบางธุรกิจ	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	ผู้เชี่ยวชาญและนักวิเคราะห์ความเสี่ยง
เท่าเดิม	The PRS Group International Country Risk Guide : PRS การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก การประเมินภาษี การได้รับความคุ้มครองจากตำรวจ	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒	นักวิเคราะห์ของ PRS
เท่าเดิม	Economist Intelligence Unit Country Risk Service : EIU การตรวจสอบการใช้งบประมาณ การใช้อำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐ และความเป็นอิสระขององค์กรตรวจสอบ	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	นักวิเคราะห์ความเสี่ยงทั่วโลก
เท่าเดิม	Varieties of Democracy (V-Dem) : V-DEM การทุจริตในภาคการเมืองมีการแพร่ขยายตัวอย่างไร	๒๓	๒๑	๒๐	๒๐	๒๖	๒๖	นักวิชาการ นักธุรกิจ นักวิเคราะห์ทั่วโลก

ความเปลี่ยนแปลง	แหล่งข้อมูล	คะแนน						กลุ่มเป้าหมาย
		๒๐๑๗/๒๕๖๐	๒๐๑๘/๒๕๖๑	๒๐๑๙/๒๕๖๒	๒๐๒๐/๒๕๖๓	๒๐๒๑/๒๕๖๔	๒๐๒๒/๒๕๖๕	
เท่าเดิม	Bertelsmann Stiftung Transformation Index : BF (TI) การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์มิชอบและประสิทธิภาพของรัฐบาลในการควบคุมปัญหาการทุจริต	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗	ผู้เชี่ยวชาญ ๒ คน/ประเทศ
เพิ่มขึ้น	<u>สรุป</u> **ระดับคะแนน/ประเทศไทยอยู่อันดับที่เทียบกับจำนวนประเทศทั้งหมด**	**๓๗/๙๖ จาก ๑๘๐**	**๓๖/๙๙ จาก ๑๘๐**	**๓๖/๑๐๑ จาก ๑๘๐**	**๓๖/๑๐๔ จาก ๑๘๐**	**๓๕/๑๑๐ จาก ๑๘๐**	**๓๖/๑๐๑ จาก ๑๘๐**	

๓. ผลคะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ที่ได้รับการประเมิน

๓.๑ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเทียบกับผลคะแนนในระดับโลก

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเทศไทยมีผลคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ โดยประเทศที่ได้คะแนนเท่ากับประเทศไทย มี ๘ ประเทศ คือ Albania Ecuador Kazakhstan Panama Peru Serbia Sri Lanka Turkey ขณะที่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีประเทศที่ได้คะแนนเท่ากับประเทศไทย ๔ ประเทศ คือ Albania Bosnia and Herzegovina Malawi Mongolia

ตารางแสดงประเทศที่มีผลคะแนนเท่ากับประเทศไทย

๒๐๒๑	๒๐๒๒
Albania	Albania
Bosnia and Herzegovina	Ecuador
Malawi	Kazakhstan
Mongolia	Panama
	Peru
	Serbia
	Sri Lanka
	Turkey

ทั้งนี้ มีประเทศที่มีคะแนนเพิ่มสูงขึ้น จำนวน ๔๙ ประเทศ ประเทศที่มีคะแนนลดลง จำนวน ๗๓ ประเทศ และประเทศที่มีคะแนนเท่าเดิม ๕๘ ประเทศ โดยประเทศที่มีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด ได้แก่ Afghanistan เพิ่มขึ้น ๘ คะแนน ขณะที่ประเทศที่คะแนนลดลงมากที่สุด ได้แก่ Oman ลดลง ๘ คะแนน

ตารางแสดงประเทศที่มีผลคะแนนเพิ่มขึ้น/ลดลง มากที่สุด

ประเทศ	ผลคะแนนปี ๒๐๒๑	ผลคะแนนปี ๒๐๒๒	ความเปลี่ยนแปลง
Afghanistan	๑๖	๒๔	+๘
Botswana	๕๕	๖๐	+๕
Israel	๕๙	๖๓	+๔
Angola	๒๙	๓๓	+๔
United Kingdom	๗๘	๗๓	-๕
Myanmar	๒๘	๒๓	-๕
Qatar	๖๓	๕๘	-๕
Azerbaijan	๓๐	๒๓	-๗
Oman	๕๒	๔๔	-๘

๓.๒ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนของประเทศในระดับเอเชียแปซิฟิกที่ได้รับการประเมิน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเทศไทย มีคะแนนอยู่ในอันดับที่ ๑๙ จาก ๓๑ ประเทศในเอเชียแปซิฟิกที่ได้รับการประเมิน ซึ่งอันดับดีกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศที่ได้คะแนนสูงสุด ๕ อันดับแรกในเอเชียแปซิฟิกนั้นยังไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๑) New Zealand ๒) Singapore ๓) Hong Kong ๔) Australia และ ๕) Japan

ตารางแสดงการเปรียบเทียบอันดับ/ผลคะแนนของประเทศที่ได้คะแนนมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ลำดับ	ปี ๒๐๒๑	ผลคะแนน/อันดับโลก	อันดับ	ปี ๒๐๒๒	ผลคะแนน/อันดับโลก
๑	New Zealand	๘๘/๑	๑	New Zealand	๘๗/๒
๒	Singapore	๘๕/๔	๒	Singapore	๘๓/๕
๓	Hong Kong	๗๖/๑๒	๓	Hong Kong	๗๖/๑๒
๔	Australia	๗๓/๑๘	๔	Australia	๗๕/๑๓
๕	Japan	๗๓/๑๘	๕	Japan	๗๓/๑๘
๒๑	Thailand	๓๕/๑๑๐	๑๙	Thailand	๓๖/๑๐๑

๓.๓ ผลคะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนของประเทศในระดับอาเซียนที่ได้รับการประเมิน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเทศไทยมีผลคะแนนอยู่ในอันดับที่ ๔ จาก ๙ ประเทศในระดับอาเซียนที่ได้รับการประเมิน ซึ่งอันดับดีขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (พ.ศ. ๒๕๖๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่ปรากฏคะแนนการประเมินดัชนี CPI ของประเทศ Brunei) รายละเอียดอันดับ/ผลคะแนนของประเทศอาเซียน ปรากฏ ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบอันดับ/ผลคะแนนของประเทศอาเซียน

ลำดับ	ปี ๒๐๒๑	ผลคะแนน/ อันดับโลก	ลำดับ	ปี ๒๐๒๒	ผลคะแนน/ อันดับโลก
๑	Singapore	๘๕/๔	๑	Singapore	๘๓/๕
๒	Malaysia	๔๘/๖๒	๒	Malaysia	๔๗/๖๑
๓	Vietnam	๓๙/๘๗	๓	Vietnam	๔๒/๗๗
๔	Indonesia	๓๘/๙๖	๔	Thailand	๓๖/๑๐๑
๕	Thailand	๓๕/๑๑๐	๕	Indonesia	๓๔/๑๑๐
๖	Philippines	๓๓/๑๑๗	๖	Philippines	๓๓/๑๑๖
๗	Laos	๓๐/๑๒๘	๗	Laos	๓๑/๑๒๖
๘	Myanmar	๒๘/๑๔๐	๘	Cambodia	๒๔/๑๕๐
๙	Cambodia	๒๓/๑๕๗	๙	Myanmar	๒๓/๑๕๗

บทสรุป

ภาพรวมผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้รับการประเมินจาก ๙ แหล่งการประเมิน พบว่า ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งมีคะแนนและอันดับเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้นจึงนำมาสู่บทสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีคะแนนเพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวน ๔๙ ประเทศ ขณะที่ประเทศที่มีคะแนนลดลงมีจำนวน ๗๓ ประเทศ และมีประเทศที่คะแนนเท่าเดิม ๕๘ ประเทศ สะท้อนว่าการประเมินดัชนีการการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในสายตานานาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดีขึ้นกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และเมื่อเทียบคะแนนรวมจากแต่ละแหล่งประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้คะแนนเพิ่มขึ้นถึง ๕ คะแนน

๒. คะแนนของประเทศอาเซียนลดลงอย่างมากในหลายประเทศ ได้แก่ Indonesia (ลดลง ๔ คะแนน) Myanmar (ลดลง ๕ คะแนน) Malaysia (ลดลง ๑ คะแนน) Singapore (ลดลง ๒ คะแนน) ซึ่งสะท้อนถึงระดับความโปร่งใสที่ลดลงของกลุ่มประเทศเหล่านี้ ขณะเดียวกันประเทศที่เคยได้คะแนนระดับน้อยในช่วงปีที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กลับมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ Thailand (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) Laos (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) Cambodia (เพิ่มขึ้น ๑ คะแนน) และ Vietnam (เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน) โดยเฉพาะ Vietnam ถือเป็นประเทศที่น่าจับตา เพราะในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา คะแนนสูงขึ้นอย่างมาก (ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ ๔๒ คะแนน) ซึ่งถือว่าเป็นช่วงคะแนนที่ก้าวกระโดดเมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ

๓. สาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้คะแนน CPI เปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ

๓.๑ มีคะแนนเพิ่มขึ้นในแหล่งการประเมิน ๒ แหล่งที่เกี่ยวข้องกับประเด็นกลุ่มคำถามด้านการติดสินบน คือ IMD (เพิ่มขึ้น ๔ คะแนน) และ WEF (เพิ่มขึ้น ๓ คะแนน) ซึ่งพบว่าคะแนนของทั้งสองแหล่ง ที่เพิ่มสูงขึ้นอยู่ในระดับคะแนนที่ประเทศไทยเคยได้รับในช่วงก่อน โดย IMD มีคะแนนเทียบได้กับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นคะแนนที่ประเทศไทยได้สูงเป็นอันดับ ๓ ของแหล่งการประเมินนี้ สำหรับ WEF คะแนนในปีนี้เป็นคะแนนที่ประเทศไทยได้รับการประเมินดีที่สุด นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประเมิน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการพัฒนาระบบการบริหารงานภาครัฐผ่านอิเล็กทรอนิกส์

ที่มีมากขึ้น เป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ประชาชนสามารถติดต่อรับบริการภาครัฐได้อย่างสะดวก และมีการเปิดเผยข้อมูลของรัฐให้ประชาชนเข้าถึงได้มากขึ้น

๓.๒ มีคะแนนลดลงในแหล่งการประเมิน ๒ แหล่ง คือ WJP (ลดลง ๑ คะแนน) และ PERC (ลดลง ๑ คะแนน) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กระบวนการนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ทหาร ตำรวจ และเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินการต่อต้านการทุจริต ในช่วงที่ผ่านมาอาจมีประเด็นสำคัญอันเป็นที่น่าสนใจของสังคม ในเรื่องการใช้อำนาจตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ดังนั้นจึงควรมีการเร่งรัดกระบวนการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และเปิดเผยความคืบหน้าการดำเนินการในประเด็นสำคัญให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม อันมีผลต่อคะแนนใน ๒ แหล่งการประเมินนี้ในปีถัดไป

๓.๓ คะแนนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน คะแนนของประเทศไทยมีคะแนนมากกว่าค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ได้รับการประเมิน จำนวน ๒ แหล่งการประเมิน คือ BF(TI) และ WEF คะแนนของประเทศไทยที่มีค่าคะแนนเท่ากับค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ถูกประเมิน มีจำนวน ๒ แหล่ง คือ EIU และ GI และคะแนนของประเทศไทยที่มีค่าน้อยกว่าค่ากลางของคะแนนจากประเทศทั้งหมดที่ถูกประเมิน มีจำนวน ๕ แหล่ง คือ IMD PERC PRS V-DEM และ WJP

๔. องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะสำคัญ จำนวน ๔ ประเด็น คือ

๔.๑ ส่งเสริมการตรวจสอบการถ่วงดุล และสนับสนุนการแบ่งอำนาจหน่วยงานต่อต้านการทุจริต และหน่วยงานตรวจสอบ ต้องมีทรัพยากรที่พอเพียง และเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ รัฐบาลควรมีมาตรการควบคุมหน่วยงานที่เข้มงวดขึ้น เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ด้านการป้องกันการทุจริต และการรักษาความมั่นคงของประเทศ

๔.๒ ประชาชนทุกคนต้องสามารถ เข้าถึงข้อมูลที่สำคัญ ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้หมายรวมถึงข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ และทรัพยากรภาครัฐ โดยต้องมีแนวปฏิบัติ ที่เข้มงวด และชัดเจนในการเปิดเผยข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน ซึ่งรวมถึงข้อมูลของหน่วยงานด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตด้วย

๔.๓ ควบคุมผู้มีอิทธิพล ผู้มีอำนาจ โดยควบคุมการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง และส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นโยบายและทรัพยากรสาธารณะควรถูกกำหนดขึ้น ด้วยความยุติธรรมและผ่านกระบวนการให้ความเห็นชอบจากสาธารณะ ออกมาตรการสำคัญ ๆ เช่น การจัดตั้งระบบเพื่อป้องกันการวิ่งเต้น การฮั้วประมูล การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ประชาชนสามารถตรวจสอบการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องได้และบังคับใช้กฎหมายด้านการขัดกันของผลประโยชน์ที่เข้มงวด

๔.๔ การปราบปรามการทุจริตข้ามชาติ ประเทศที่มีคะแนนสูงสุดจำเป็นต้องมีการควบคุมความลับขององค์กร การติดสินบนต่างชาติ และการกระทำผิดที่มีผู้สนับสนุนจากวิชาชีพเฉพาะ เช่น นายธนาคาร นักกฎหมาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ก็จำเป็นต้องมีการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการตรวจสอบ ติดตาม ยึดทรัพย์และส่งทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายคืนให้กับผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

.....

กองนวัตกรรมและความโปร่งใสในภาครัฐ
สำนักงาน ป.ป.ท.
๓๑ มกราคม ๒๕๖๖

เอกสารประกอบการเสนอเรื่อง
รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
(Corruption PerceptionsIndex : CPI 2022)

- หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ ปป ๐๐๒๘/๑๒๗ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
- หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ด่วนที่สุด ที่ ปป ๐๐๒๘/๑๑๐ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)
- หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๒๐๖๖ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)
- รายงานผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Corruption Perceptions Index : CPI 2022) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)